

Αντιμετωπίζοντας τον αναλφαβητισμό των νέων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Καθώς εκατομμύρια μαθητές σχολείων από όλη την Ευρώπη προετοιμάζονται για τη νέα σχολική χρονιά, η στατιστική διαπίστωση, ότι ένας στους πέντε δεκαπεντάχρονους εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στερείται των βασικών γνώσεων ανάγνωσης και γραφής, δύσκολα μπορεί να γίνει κατανοητή. Πρόκειται, βεβαίως, για ένα θέμα με σοβαρότατες κοινωνικές προεκτάσεις, αφού πιθανότατα να αποτελέσει εμπόδιο για τη μελλοντική απασχόληση αυτών των παιδιών ή και ακόμα να οδηγήσει στον κοινωνικό αποκλεισμό τους. Η ανάγκη για άμεση δράση στο ζήτημα του αναλφαβητισμού έχει ήδη επισημανθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ενδεικτικό μπορεί να θεωρηθεί ότι ποσοστό της τάξης του 20% των δεκαπεντάχρονων στην ΕΕ, είχε κριθεί το 2009 ότι έχει πολύ χαμηλή επίδοση σε θέματα ανάγνωσης. Μια διεθνής έκθεση που δημιουργήθηκε από το «Πρόγραμμα για Διεθνή Αξιολόγηση των Μαθητών» (PISA) εξετάζει τις επιδόσεις δεκαπεντάχρονων μαθητών στην ανάγνωση, στα μαθηματικά και στις θετικές επιστήμες.

Η έκθεση αυτή, η οποία κάθε τρία χρόνια ανανεώνεται, έχει αναδείξει ότι σε σχέση με άλλα συγκρίσιμα κράτη παγκοσμίως, σε αυτό το θέμα η ΕΕ έχει τις χαμηλότερες επιδόσεις. Η συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα μαθητών, που χαρακτηρίζεται από τις πολύ στοιχειώδεις γνώσεις ανάγνωσης και γραφής, δικαιολογημένα αναμένεται να αντιμετωπίσει σοβαρά προβλήματα μετά το σχολείο.

Σύμφωνα με μελλοντικές εκτιμήσεις, μέχρι το τέλος αυτής της δεκαετίας, θα αυξηθεί αρκετά το ποσοστό των θέσεων εργασίας που θα προϋποθέτουν εξειδικευμένη κατάρτιση υψηλού επιπέδου. Αυτό θα δυσκολέψει ακόμη περισσότερο τους αναλφάβητους να βρουν εργασία, ενώ πολύ ορατός είναι ο κίνδυνος για τον επακόλουθο κοινωνικό τους αποκλεισμό.

Η ανάγκη για δράση δεν αφορά μόνο μαθητές σχολείων, αλλά και ενήλικες. Περίπου ογδόντα εκατομμύρια Ευρωπαίοι ενήλικες, το ένα τρίτο δηλαδή του εργατικού δυναμικού της ΕΕ, έχουν πολύ λίγες ή τις απαραίτητες γνώσεις. Σε έναν ραγδαία μεταβαλλόμενο κόσμο, στον οποίο η διά βίου μάθηση θεωρείται πλέον το κλειδί για επαγγελματική απασχόληση, οικονομική επιτυχία και ολοκληρωμένη συμμετοχή στην κοινωνία, η απουσία των βασικών γνώσεων γραφής και ανάγνωσης μπορεί να αποδειχθεί εξαιρετικά προβληματική. Μια αποτελεσματική αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού, άλλωστε, θα μπορούσε να έχει θετικές συνέπειες σε μια σειρά από άλλα ζητήματα, όπως τη φτώχεια, την ανεργία και την υγεία. Γι' αυτούς τους λόγους, λοιπόν, πολλοί οργανισμοί έχουν αναλάβει δράση και κατά του αναλφαβητισμού που παρατηρείται στους ενήλικες.

Η ΕΕ έχει θέσει ως στόχο τη μείωση του ποσοστού των αναλφάβητων δεκαπεντάχρονων μέσα στα επόμενα οκτώ χρόνια. Πρόκειται για έναν από τους πέντε κοινούς ευρωπαϊκούς στόχους στο θέμα της εκπαίδευσης. Με το κάθε κράτος-μέλος να είναι βεβαίως υπεύθυνο για το δικό του εκπαιδευτικό σύστημα, οι πολιτικές που αποφασίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο σκοπεύουν στο να υποστηρίξουν τις εθνικές δράσεις.

Για την αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού εντός της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προγραμματίσει μια σειρά από στοχευμένες δράσεις, σχέδια και μελέτες. Πρώτη από αυτές τις δράσεις θα είναι μια καμπάνια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, η οποία θα σκοπεύει στο να δοθούν κίνητρα σε παιδιά, έφηβους, αλλά και ενήλικες, για να διαβάζουν, αλλάζοντας το στυλ της ζωής τους και επομένως το κοινωνικό προφίλ τους. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επίσης αρχίσει δύο έρευνες οι οποίες στοχεύουν στη συλλογή περισσότερων στοιχείων σχετικών με την ανάγνωση, στη συμμετοχή των γονιών στο θέμα της αντιμετώπισης του αναλφαβητισμού και στη διδασκαλία του διαβάσματος. Σκοπός αυτών των ερευνών είναι να εντοπιστούν από τη μία οι πιο σημαντικές παράμετροι που επηρεάζουν την ικανότητα για ανάγνωση και από την άλλη να αναδειχθούν πετυχημένες πρακτικές στο εθνικό επίπεδο κάθε χώρας μέλους της ΕΕ. Η μάχη, λοιπόν, κατά του αναλφαβητισμού έχει ξεκινήσει.

Ιστοσελίδα της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 23. 8. 2012 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. (Μονάδες 15)

A1. Για ποιους λόγους, σύμφωνα με το κείμενο, οι βασικές γνώσεις ανάγνωσης και γραφής για έναν έφηβο δεν είναι αρκετές για τη μετέπειτα ζωή του; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. (Μονάδες 10)

A2. Ποια είναι τα δομικά στοιχεία της τελευταίας παραγράφου του κειμένου (Για την αντιμετώπιση.....έχει ξεκινήσει);

(μονάδες 10)

B1. (Μονάδες 10)

B1.α. Να αντικαταστήσετε τους δύο υπογραμμισμένους ξενόγλωσσους όρους με σημασιολογικά ισοδύναμες ελληνικές λέξεις/φράσεις: καμπάνια, προφίλ.

(μονάδες 4)

B1. β. Με τις σημασιολογικά ισοδύναμες ελληνικές λέξεις/φράσεις να δημιουργήσετε μία περίοδο 20-30 λέξεων.

(μονάδες 6)

B2. (Μονάδες 15)

B2.α. Στον τίτλο του κειμένου γίνεται μεταφορική/συνυποδηλωτική χρήση της γλώσσας;

(μονάδες 5)

B2.β. Να δώσετε έναν δικό σας κυριολεκτικό/δηλωτικό τίτλο στο κείμενο.

(μονάδες 10)

